

## Regionalt planforum 26.august 2021

### Troms og Finnmark fylkeskommune digitalt møte av regionalt planforum i Troms og Finnmark

Tid: Torsdag 26.august 2021 kl. 12:30-14:20

Møteleder: Anne Øvrejorde Rødven

#### Sak 2. kl. 1230-1400 Vadsø kommune - Områderegulering Midtbyen sør – Ørtangen i Vadsø

Planen er i slutfasen og kommunen ser det som særlig relevant å få dialog med sektormyndighetene ifht E75 som går gjennom Vadsø sentrum og ifht. gjenreisingsbebyggelsen i sentrum.

#### Agenda:

1. Innledning og kort videopresentasjon av alle deltakere
2. Presentasjon og gjennomgang ved kommunen/konsulent
3. Innspill fra sektormyndigheter.
4. Åpen runde /diskusjon.
5. Kort oppsummering til slutt

#### Deltakerliste:

	Anne Øvrejorde Rødven	<a href="mailto:Anne.ovrejorde@tffk.no">Anne.ovrejorde@tffk.no</a>	Plan, Troms og Finnmark fylkeskommune
	Lene Trosten Kaspersen	<a href="mailto:lene.kaspersen@tffk.no">lene.kaspersen@tffk.no</a>	Plan, Troms og Finnmark fylkeskommune
	Elisabeth Jomisko	<a href="mailto:elisabeth.jomisko@tffk.no">elisabeth.jomisko@tffk.no</a>	Samferdsel, Troms og Finnmark fylkeskommune
	Yassin Nyang Karoliussen	<a href="mailto:yassin.karoliussen@tffk.no">yassin.karoliussen@tffk.no</a>	Kulturarv, Troms og Finnmark fylkeskommune
	Britt Hjørdis Somby	<a href="mailto:britt.hjordis.somby@tffk.no">britt.hjordis.somby@tffk.no</a>	Folkehelse, Troms og Finnmark fylkeskommune
	Lars Smeland	<a href="mailto:smlar@statsforvalteren.no">smlar@statsforvalteren.no</a>	Plan, Statsforvalteren i Troms og Finnmark
	Toril Iversen	<a href="mailto:toril.iversen@vegvesen.no">toril.iversen@vegvesen.no</a>	Statens vegvesen
	Anita Andreassen	<a href="mailto:anan@nve.no">anan@nve.no</a>	NVE
	Søren Kristensen	<a href="mailto:sek@nve.no">sek@nve.no</a>	NVE
<b>Vadsø kommune</b>	Eva Steen Jenssen	<a href="mailto:Eva.S.Jenssen@vadso.kommune.no">Eva.S.Jenssen@vadso.kommune.no</a>	
	Christian A. Larsen	<a href="mailto:Christian.larsen@vadso.kommune.no">Christian.larsen@vadso.kommune.no</a>	
Referent	Fuaad Abdi Barkadle	<a href="mailto:Fuaad.abdibarkadle@tffk.no">Fuaad.abdibarkadle@tffk.no</a>	Praksisstudent hos Plan, Troms og Finnmark
Referent	Emilia Isabelle Petit-Jensen	<a href="mailto:milia.petitjensen@tffk.no">milia.petitjensen@tffk.no</a>	Praksisstudent hos Plan, Troms og Finnmark

## **Presentasjon og gjennomgang ved kommunen**

- Presentasjon om status for områderegulering av midtbyen sør – Ørtangen jf. Eva Steen Jenssen
- Presentasjon om områder med utfordringer som ønskes å diskuteres av Vadsø kommune.
  - **Trafikk**
    - Relokalisering/ samlokalisering av venterom, holdeplass for buss og tog
    - Trafikksfarlige situasjoner gjennom E75 i sentrum
    - Trafikkavvikling i sentrum
    - Parkering; uryddig, tilstrekkelig?
    - Hvor skal det gå/sykle og hvor skal det kjøres
  - **Gjenreisningsbebyggelse**
    - Bestilt en rapport fra Norconsult
  - **Trivsel og attraktivitet i sentrum**
    - Finne løsninger for å legge til rette for å skape liv og attraktivitet i sentrum
      - Sosiale møteplasser
      - Stramme opp og rydde opp sammen med gårseiere
      - Havnepromenade
      - Pumpestasjon
      - Snu byen mot sjøen
  - **Industriområde på Ørtangen**
    - «Skal vi ha industri i sentrumskjernen?»

## **Innspill fra sektormyndighetene:**

### **Samferdsel, Troms og Finnmark fylkeskommune**

Kommunen ønsker å styrke sentrum som bosted, sosial møteplass og som et senter for forretning- og næringsutvikling.

Trafikkanalysen som Norconsult har laget gir en helhetlig vurdering av den trafikale situasjonen, som må sees i sammenheng med formålet med områderegulering.

- Positiv til trafikkavviklingen i Vadsø sentrum.
- Planen gir mulighet til å redusere bilbruken og legge til rette for myke trafikanter
- Fotgjengeroverganger bør utformes i henhold til håndbok 129 Universell utforming. Universell utforming bidrar til sosial bærekraft. Andelen eldre vil øke i årene fremover.
- Ved parkering langs gatene i sentrum, samt privat parkering ønsker samferdsel å vise til Småby Nord rapporten som var et samarbeid mellom kommunen, SVV og FFK om småbyutvikling.
- En utfordring rapporten tar opp er at biler og asfaltareal opptar stor deler av byrommet i Vadsø.

- Transformere parkeringsareal til mykere formål så som fortau, gågate, bygg, torg, grøntareal, sykkelparkering, samt god tilgang til parkering i utkanten av sentrum kan kommunen styrke sentrum som sosial møteplass.
- Sette av et eget område til sykkelparkering, og da helst med tak. Det må inn i planbestemmelsene at dette er noe tiltakshaver må sikre.
- Kan gateparkering minimeres til handicap- og varelevering ved å sentralisere større areal til parkering?

Hvor skal vi gå/ sykle og hvor skal vi kjøre?

- SBAT (Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging) sier at "Planleggingen skal bidra til å styrke sykkel og gange som transportform".
- Kommunen må altså ha et bevist forhold til hvordan de ønsker å kanalisere de ulike trafikantgruppene.

Trafikk til og fra fiskemottak på Ørtangen, der det også er boliger.

- Etablering av boliger i industriområder kan skape konflikter. Styring av arealbruken er derfor viktig.
- Kan ikke se at det er satt av areal til snødeponi.

### Statens vegvesen

- Statensvegvesen er enig med fylkeskommunen om at man burde styre trafikken, slik at man legger opp til at flere sykler og flere går.
- Vanskelig å komme med konkrete tiltak med tanke på hvor kort varsel det var før dette møtet. Flere fagpersoner hos de må se på for eksempel fartsdempende tiltak på E75.
- Foreslår at de møtes for å finne flere gode løsninger på de utfordringene kommunen møter på.
- De ser at det er henvist til flere håndbøker i trafikknnotatet.
- Skryter av kommunen for at de prioriterer trafikksikkerhet så høyt.
- Ikke riktig forum for å diskutere dette, men er åpen for et eget møte.

### Statsforvalter

Spørsmålene som kommunen har stilt i forventingsnotatene er ikke direkte statsforvalterens ansvarsområde.

- Savner en gå-analyse eller gå-strategi.
- Hvordan kan man allerede bruke eksisterende infrastruktur når det gjelder gåing?
- Et solfylt og grønt oppholdssted mangler. Et sted hvor alle aldersgrupper kan bruke mtp barn og eldre.
- Tilrettelegge for at sentrum skal være et trivelig bosted.
- Har kommunen tenkt å tilfredstille bærekrafts målene?
- Unngå at uteområdene blir skyggebelagt

### Kulturarv, Troms og Finnmark fylkeskommune

- Det er fint at det lagt inn en del hensynssoner for bevaring kulturmiljø i planen

- Den rekka med bygninger på vestsida av tollbugata er ikke inne i hensynssona, i bestemmelsene kan disse bygges relativt høy. Ønsker at det legges inn en bestemmelse for de bevaringsverdige bygningene her om at nåværende høyde bevares for å unngå innebygging av andre bygg og sikre sikt mot sjøen
- Fasadeendring og utforming av bygningene bør også reguleres gjennom bestemmelser
- Ønsker at endringer av bevaringsverdige bygg skal legges frem for fylkeskommunen . Ønsker at bestemmelsen endres. Det samme med bestemmelsen for hensynssoner.
- ønsker bestemmelser om at murfasade bevares
- Hensynssone nr. 3: i nåværende plan er det ikke tillatt med fortetting av bygningsmasse i området, ønsker at dette videreføres
  - o Kommentar fra kommunen; rapport om gjenreisingsbebyggelsen er ikke ferdig, skal se på dette og gjerne diskutere nærmere med fylkeskommunen

### Folkehelse, Troms og Finnmark fylkeskommune

- Minske gråsonene i byen.
- Burde se på Klimasoner for å hindre vær og vind.
- Håper at de vurderer polarområde på grunn av trivsel.
- Savner sammenhengen mellom de grønnstrukturene
- Se på egen begrepsbruk.
- Savner grønnere by og at de tar til hensyn sosialbærekraft mer.
- Bolig og industri i samme området kan skape konflikt og mer hensyn kreves.
- Tar opp lyd og lys-forurensing

### Plan, Troms og Finnmark fylkeskommune

- Syns det er fint at de har kommet så langt i utarbeidelsen av planen og at det er mye fokus på å øke aktiveten i sentrum.
- Det å vende sentrum mot havna er viktig for trivselen.
- Kan det gjøres andre grep, f.eks.samordne åpningstider?
- Lurer på hvorfor det brukes forskjellige formål for bensinstasjonene i sentrum.
- Tar opp vindanalyse og sol- og skyggeforhold, og lurer på hvordan man har tenkt å løse det.

### NVE

- Utenfor deres ansvarsområde
- Positiv til planen og plangjennomgang
- Regn, skred og flom er ikke et problem her.
- Grunnforhold er ivaretatt.
- Oppfyller plankrav iflg Pbl
- kunne ha nevnt overvann mer i planen.

### **Skriftlige innspill:**

Vedlegg 1. Folkehelse Troms og Finnmark fylkeskommune

Vedlegg 2. Kartverket

## Vedlegg 1. Folkehelse Troms og Finnmark fylkeskommune

**Folkehelse, Britt Somby og Alesia Andreassen**

Fylkeskommunen mener at Vadsø kommune har på god vei ivaretatt hovedprinsippene i folkehelseloven, men vi savner en sterkere kobling mellom kommunens kunnskapsoversikt over folkehelse og områdeplanen for Vadsø sentrum. Tiltak som fremmer god helse kan for eksempel være etablering av gode, lett tilgjengelige og attraktive uteområder, lett tilgjengelig nærfriluftsområde og sammenhengende grøntstrukturer som inviterer til fysisk aktivitet der folk bor og oppholder seg. Dette kan med fordel ses i sammenheng med kommunens forekomster av livsstilsykdommer som overvekt/fedme, hjerte- og karsykdommer og lavere fysisk aktivitet blant befolkningen enn landet ellers. Vi oppfordrer kommunen til å bruke kunnskapsgrunnlaget for folkehelse som et analyseverktøy for å fange opp faktorer som fremmer og/eller hemmer befolkningens helse i kommunen, men også som et grunnlag for tiltaksutvikling av Vadsø sentrum.

Det er positivt at kommunen har satt uteoppholdsrom på agenda. Et felles uteoppholdsrom i et bomiljø bør stimulere til samvær og kontakt mellom ulike aldersgrupper og beboere med ulike interesser. Det kan være samlokalisering av ulike funksjoner/soner som leke- og aktivitetsarealer, kjøkkenhage, grillsted, sittegrupper, naturområde og annet. Hva et uteoppholdsrom skal inneholde og hvor den skal plasseres tror vi at svaret ligger hos kommunens innbyggere.

For å få best mulig brukervennlig sentrumsområdet bør kommunen ha større fokus på medvirkningsprosesser. Folkehelsearbeid handler også om lokale prosesser, forankring og engasjement. Medvirkning fra befolkning regnes som et bærende prinsipp i folkehelsearbeidet. «Medvirkning i lokalt folkehelsearbeid har minst tre formål. Det ene er demokratiaspektet, som handler om at folk har rett til å delta i prosesser som kan ha innvirkning på eget liv. Det andre er at medvirkning skal bidra til kunnskap om hvilke faktorer som påvirker helse, altså en instrumentell tilnærming til medvirkning. Det tredje formålet handler om medvirkning som kapasitetsbyggende aktivitet, som vil si at deltakelse og engasjement i seg selv kan være helsefremmende.» (Randi Bergem, 2020). Ut fra dette perspektivet vil vi råde kommunen til å gjennomføre medvirkningsprosesser som en kunnskapsinnhenting fra ulike aldersgrupper, særlig barn og unge, eldre, funksjonshemmede og andre befolkningsgrupper med særskilte behov, for å fange opp «ulike røster» i planlegging. Sett fra et demokratisk- og tverrfaglig perspektiv kan medvirkningsprosesser skape engasjement i ulike sektorer og det sivilsamfunnet for stedsutvikling. Erfaring fra andre kommuner viser at barnehagebarn er familieorientert (nærmiljø og høy grad av naturfokus), unge og eldre liker «å se og bli sett» med ulikt perspektiv (innflytelse, deltakelse, gjøre seg synlig gjennom aktivitet, tilgjengelighet, framkommelighet, mm), noen ønsker gode møteplasser (innen- og utendørs), mens andre foretrekker fysisk aktivitetsområder i nærområdet/boligområdet, etc.

Gjennom en brei medvirkningsprosess vil kommunen fange opp lokalkultur og hva befolkningen/innbyggere opplever som viktig for trivsel og tilhørighet. Viser også til Helsedirektoratets [sjekkliste](#) for gode nærmiljø.

## **Universell utforming**

Tilgjengelighet er mer enn fortau, gang og sykkelveinett og gatebelysning. Atkomst og sittemuligheter, bruk av farger, kontraster, lederlinje og skilting er noen eksempler som nærmest er fraværende i dagens Vadsø sentrum.

Vi anbefaler at planleggere og utbyggere kjøper tjenester av fagekspertene innen universell utforming, for å sikre en god løsning til riktig pris.

Vi hadde sett at funksjonshemmedes kompetanse (brukerorganisasjoner, kommunale råd etc.) ble koblet på fra starten av planprosessen for å ivareta ulike gruppers behov for deltakelse i samfunnet, likestilling uavhengig av livsfase og funksjonsnivået, tilgjengelighet og framkommelighet. En god planlegging og aktiv brukermedvirkning danner grunnlaget for at bygninger og utearealer blir av god kvalitet, og gir effektiv kostnadskontroll.

Vi anbefaler også å bruke vedlagte heftet som handler om orienteringsbarhet og framkommelighet i utearealene.

- [Universell utforming – hva ser vi etter Opparbeidet uteareal](#)
- [Universell utforming – hva ser vi etter Publikumsbygg](#)

## Vedlegg 2. Innspill fra Kartverket

Kartverket ønsker Vadsø kommune med som en mer aktiv part i forhold til å oppfylle krav om planregister og innsending av årsversjon av plandatabasen hvert år. Vi ser svært gjerne at kommunen benytter løsningen som samtlige andre kommuner benytter i fylket i forhold til distribusjon av plandata til nasjonale baser, jfr krav i PBL med forskrift.

Tilbudet fra Kartverket om teknisk kontroll av plandata (gratis tjeneste) og ønsket fra sektormyndighetene om innsending til høringsbase er også noe kommunen bør vurdere.